

Regjeringens klima - og skogprosjekt

Regjeringens klima- og skogprosjekt ble lansert under klimatoppmøtet på Bali i desember 2007 og kom i gang våren 2008. Initiativet retter seg mot all tropisk skog og bygger til en stor grad på samarbeid med multilaterale kanaler som FN, Verdensbanken og regionale utviklingsbanker. Til den daglige forvaltningen er det nedsatt en prosjektgruppe i Miljøverndepartementet som samarbeider tett med Utenriksdepartementet og andre relevante departementer, og som søker å trekke på kompetanse i multilaterale organisasjoner, frivillige organisasjoner og forskningsmiljøer.

Bakgrunn:

Global oppvarming er vår tids kanskje viktigste utfordring, og en av de mest krevende oppgavene verdenssamfunnet noensinne har stått ovenfor. Norge har som overordnet mål at økningen i den globale middeltemperaturen begrenses til 2 grader i forhold til før-industrielt nivå. En temperaturøkning utover dette nivået vil i følge FNs klimapanel (IPCC) føre til farlige og uforutsigbare klimaendringer. De fattigste landene vil bli rammet hardest.

I følge IPCC forutsetter en begrensning i temperaturøkningen til 2,0 - 2,4 grader at de globale klimagassutslippene reduseres med 50-85 % fra 2000 nivå innen 2050, med en topp i 2015. For å nå dette langsiktige målet må industrilandene redusere sine utslipp med 25-40 % i 2020, i tillegg til at utslippene fra u-land med sterk vekst må reduseres substansielt i forhold til forventede utslipp. I realiteten må med andre ord store deler av verdensøkonomien legges om fra høy- til lavkarbonutslipp i løpet av en relativt kort periode.

Klimagassutslipp fra avskoging og skogforringelse i utviklingsland utgjør 17,4 prosent av de årlige totale utslipp, ifølge den seneste IPCC-rapporten. Kyoto-protokollens utslippsforpliktelser omfatter ikke denne typen utslipp. I følge IPCC er reduksjon av utslipp fra avskoging og skogforringelse et viktig og hensiktsmessig tiltak i innsatsen mot global oppvarming, fordi det er relativt sett kostnadseffektivt og kan gi store og relativt raske utslippsreduksjoner. Rapporten Sir Isaac Stern utarbeidet for den britiske regjeringen understreker også dette.

Snarlige tiltak mot avskoging er helt nødvendig for å oppnå 2 graders målet, som forutsetter en topp i de globale klimagassutslippene i 2015. Det er imidlertid viktig å understreke at arbeidet for å redusere utslipp fra avskoging og skogforringelse i utviklingsland kommer i tillegg til, og ikke til erstatning for, innsatsen for å redusere utslipp i de økonomisk mer utviklede deler av verden.

De positive konsekvensene av arbeidet mot avskogning og skogforringelse er betydelige. I tillegg til reduserte utslipp av klimagasser er det mulig å oppnå positive effekter for biodiversitet, og bærekraftig utvikling inkludert fattigdomsbekjempelse og sikring av urfolks rettigheter. Tiltak mot avskogning og skogforringelse kan m.a.o. gi en "trippel gevinst" – for klima, biodiversitet og bærekraftig utvikling

Dette var bakgrunnen for statsminister Jens Stoltenberg kunngjøring under klimaforhandlingene på Bali i desember 2007 om at Norge vil bevilge inntil 3 mrd kroner årlig til arbeid mot klimagassutslipp fra avskogning i utviklingsland. Initiativet retter seg mot all tropisk skog.

Å redusere utslipp av klimagasser fra avskogning og skogforringelse i utviklingsland er komplisert, ressurskrevende og tidkrevende. Spesielt utfordrende er det å få på plass strukturer og kapasitet for oppbygging av overvåkingssystemer og bærekraftig areal- og skogforvaltning som vil gi effekt også på lengre sikt. Tidlige investeringer er viktig, samtidig som de innledende fasene av arbeidet vil bli de mest krevende. Det vil ikke oppnås store utslippsreduksjoner alle steder den første tiden. Norge har imidlertid et langsiktig perspektiv på innsatsen.

Klimagassutslipp fra avskogning og skogforringelse vil bare kunne reduseres i stor skala dersom de inkluderes i et globalt klimaregime etter 2012. Derfor er det viktig å kunne vise til gode prosjekter og løsninger, ikke minst i forhold til overvåkning av utslipp, allerede før partsmøtet under klimakonvensjonen i København i desember 2009.

Mål:

Den mest sentrale målsettingen for regjeringens klimapolitikk er å bidra til å få på plass et globalt, forpliktende og langsiktig post-2012-regime som kan sikre en tilstrekkelig reduksjon i de globale klimagassutslippene. Norge har som mål at et slikt regime skal bidra til at den globale oppvarmingen begrenses til 2°C i forhold til førindustrielt nivå. Regjeringens klima- og skogprosjekt skal støtte opp under arbeidet for å nå denne målsettingen.

Å bidra til bærekraftig utvikling og fattigdomsbekjempelse er et overordnet mål for norsk utenriks- og utviklingspolitikk. I tillegg til de klimamessige målene er dette derfor også et mål for innsatsen mot avskogning og skogforringelse i utviklingsland. Ifølge World Commission on Forests and Sustainable Development er ca 350 millioner av verdens fattigste befolkning, hvorav 60 millioner urfolk, helt avhengige av skogen for å få dekket sine daglige behov, mens ytterligere en milliard mennesker har skog som en viktig del av sitt levebrød og sikkerhetsnett mot fattigdom og nød

På denne bakgrunnen har skogprosjektet følgende mål:

Å bidra til at utslipp fra skog omfattes av et nytt internasjonalt klimaregime. En helt sentral forutsetning for å gi varige og signifikante reduksjoner i klimagassutslipp fra avskogning og skogforringelse, er at disse blir omfattet av et globalt klimaregime under Klimakonvensjonen. Gjennom erfaringer fra det norske skogprosjektet ønsker Norge å bidra til utforming av en slik avtale, herunder understreke behovet for betydelige overføringer fra den rike del av verden til utviklingsland for å finansiere tiltak som kan redusere avskogning og skogforringelse. Et sentralt mål for prosjektet vil

være å bidra til utvikling av et troverdig system for overvåkning, analyse, rapportering og verifikasjon.

Å bidra til kostnadseffektive, tidlige og målbare reduksjoner i utslipp av klimagasser. Det er sentralt for prosjektet å få på plass tidlige tiltak for å redusere utslipp fra avskoging og skogforringelse i utviklingsland i påvente av en global klimaavtale etter 2012. I de innledende faser, som vil måtte strekke seg over noe tid, vil det ofte måtte fokuseres på kapasitetsbygging, og først etter en periode vil resultater i form av utslippsreduksjoner kunne forventes. I den innledende perioden vil fremdrift måtte måles opp mot milepæler for selve kapasitetsbyggingen. Like fullt vil fokus rettes mot utslippsreduksjoner fra dag en, og målstyringen rettes mot dette så raskt som praktisk mulig.

Å bidra til å ivareta naturskog for å sikre denne skogen sin evne til å binde karbon. Ivaretagelse av naturskog er ikke bare viktig for skogens evne til å binde karbon, men er også et bidrag til å bevare mangfoldet av arter og genressurser. I Kongo-bassenget finnes for eksempel over 10.000 plantearter, over 1.000 fuglearter og over 400 pattedyrarter. På enkelte tropiske øysamfunn er det store forekomster av arter som ikke finnes noe annet sted. Verdien av dette mangfoldet kan ikke fullt ut tallfestes, og menneskeheten har bare så vidt begynt å opparbeide seg kunnskap om økosystemenes funksjoner og bruksverdier. Som "jordas grønne belte" står tropiske skoger for økosystemtjenester av avgjørende betydning for samfunn, økonomi og kultur, og potensialet for utvikling av legemidler og andre nyttige stoffer er stort. Ikke minst er det mye som tyder på at naturskog lagrer langt mer karbon enn plantasjeskog.

Strategi:

Utfordringene knyttet til å redusere klimagassutslipp fra avskogning og skogforringelse i tropiske skogland er i hovedsak kjente. Lekkasje – at reduksjoner et sted blir oppveid av økninger et annet sted – er en problemstilling både nasjonalt og globalt. Det samme er behovet for å sikre at utslippsreduksjoner et år ikke oppveies av økte utslipp det neste. Det foreligger betydelige vitenskapelige og politiske utfordringer knyttet til overvåking av karbonutslipp fra avskoging og skogforringelse, samt til etableringen av referansebaner for fremtidige utslipp. I mange tropiske land er skogforvaltningen lite utviklet med den følge at ulovlig hogst og handel med tømmer er et betydelig problem. I tillegg står vi overfor betydelige styresettutfordringer. Sterke økonomiske og andre drivkrefter trekker også i retning av fortsatt avskogning.

Millioner av mennesker lever i skogene og av det de kan høste av mat, fôr, brenneved og bygningsmateriale. Det er en stor utfordring å sikre at lokalbefolkningen, inkludert urfolk, kan opprettholde en bærekraftig høsting eller ha andre muligheter for å sikre sitt livsopphold og sin økonomiske utvikling. Videre – samtidig som urfolk og andre lokalsamfunn er avhengige av artsmangfoldet og økosystemtjenestene i naturskoger for å opprettholde sitt levesett, så spiller disse gruppene også en avgjørende rolle i bærekraftig bruk og bevaring av skogen. Det vil derfor være viktig å bevare det biologiske mangfoldet og ivareta hensyn til urfolk og andre lokalsamfunns interesser og rettigheter.

Det å håndtere summen av disse utfordringene vil være meget krevende. Gjennom en systematisk strategisk tilnærming kan imidlertid omfanget av utfordringer reduseres, og korrigerende tiltak iverksettes dersom innsatsen ikke har den ønskede effekt. Hovedelementene i skogprosjekts strategi er som følger:

- Bidra til å etablere et troverdig system for overvåking, analyse, rapportering og verifisering av reduserte utslipp fra avskoging og skogforringelse. Dette omfatter kompetanse og kapasitet til å overvåke utvikling i skogdekke og -kvalitet, innsamling av data om karboninnhold og til å omsette slike data til rapportering om utslippsvolumer. Denne kapasiteten må etableres både på landnivå i de landene vi velger å samarbeide med, og på internasjonalt nivå. Prinsippene fastlagt av FNs klimapanel IPCC, og gjennom klimaforhandlingene under FNs klimakonvensjon UNFCCC, må legges til grunn for arbeidet.
- Bidra til å etablere en robust, effektiv og fleksibel internasjonal arkitektur for arbeidet mot avskoging og skogforringelse. Koordinering og samarbeid både på globalt og nasjonalt nivå vil være viktig, og er noe det vil bli lagt stor vekt på i det norske skogprosjektet, bl.a. gjennom et samarbeid med relevante FN-organer, som FNs miljøprogram UNEP, FNs utviklingsprogram UNDP og FNs organisasjon for ernæring og landbruk FAO, samt Verdensbanken. Prosjektet vil arbeide for at det etableres:

- En koordinerende nasjonal enhet for det enkelte skogland, fortrinnsvis på regjeringsnivå. Enheten koordinerer den samlede innsatsen for reduserte utslipp fra avskoging og skogforringelse (REDD), utvikler strategier, leder implementeringen og utgjør hovedkontakten mot den internasjonale støtten.

- Et internasjonalt støtteprogram for den nasjonale enheten, ledet av den internasjonale organisasjon som er best egnet til dette, og som mottagerlandet foretrekker. Programmet vil utgjøre en koordinerende enhet, der andre organisasjoner, giverland, frivillige organisasjoner, forskningsmiljøer o.l. bidrar i henhold til sine komparative fortrinn. Det sentrale vil være å sikre en koordinert internasjonal innsats, samtidig som det trekkes på helheten av den internasjonale kompetanse og kapasitet i arbeidet. Ikke minst NGOenes rolle vil stå sentralt her.

- En internasjonal støttestruktur, der bl.a. organisasjonen som kvalitetssikrer rapportering på utslippsnivåer fra avskoging og skogdegradering inngår. Støttestrukturen vil i tillegg kunne omfatte forhold som kunnskapshåndtering, systematisering av formidling av velutprøvd metodikk som kan fungere i praksis, opplæringsfunksjoner innen REDD-relevante tema, etc. Utformingen av en slik støttestruktur forholder seg til de føringer som fremkommer av forhandlingene under UNFCCC og skal ikke forskuttere utfallet av disse forhandlingene.

- Felles for de land det satses på i det norske skogprosjektet, må være en uttalt og etter hvert demonstrert politisk vilje til å arbeide systematisk mot avskogning og skogforringelse, herunder å utvikle og følge opp nasjonale strategier for REDD. Det vil være sentralt i dette arbeidet at lokalbefolkningens rettigheter og utvikling ivaretas.
- Norske og internasjonale frivillige organisasjoner har arbeidet med klima- og skogspørsmål i lang tid, og sitter på betydelig kompetanse og kapasitet på området. Et tett samarbeid med frivillige organisasjoner vil derfor være en forutsetning for å lykkes. Det vil bli lagt stor vekt på et systematisk samarbeid med et utvalg av disse, både på strategisk nivå og på bakken i det enkelte skogland. Det samme gjelder relevante forsknings- og utviklingsmiljøer nasjonalt og internasjonalt.
- Kapasitetsbygging i mottakerlandet må i de fleste tilfelle gis prioritet i de innledende faser av prosjektarbeidet. Dette gjelder blant annet innenfor overvåking av skog, innsamling av data om karboninnhold, rapportering om utslippsvolumer, innenfor policyutvikling og lovgivning, og evne til å sikre at lovverk overholdes. Prosjektet skal også bidra til kapasitetsbygging internasjonalt. Ressurser må tilføres egnede internasjonale institusjoner, først og fremst innenfor FN-systemet for å sikre den nødvendige kapasitet til å møte utfordringene globalt.
- Støtten til arbeid mot avskogning og skogforringelse må være resultatbasert. Dette innebærer at det raskest mulig må utvikles troverdige referansenivåer for fremtidige utslipp, og at utbetalinger skal dimensjoneres i henhold til oppnådde reduksjoner i forhold til disse. I en eventuell innledende kompetanse- og kapasitetsbyggingsfase skal mottagerlandene måles på fremdrift i forhold til fastlagte milepæler. For samarbeidsland som ikke leverer, vil støtten bortfalle over tid.
- Det må arbeides for at norsk innsats blir en katalysator for bidrag fra andre land. Utfordringene knyttet til klimagassutslipp fra avskogning og skogforringelse er så store at reelle resultater bare vil nås dersom flere land stiller store ressurser til disposisjon.
- Det vil bli gjennomført systematisk evaluering av prosjektene og programmene som Norge er involvert i, både med tanke på videre støtte, og med tanke på systematisk læringsoverføring.

Syn på utforming av nasjonale strategier for reduserte klimagassutslipp fra avskoging og skogforringelse (REDD):

Nasjonalt eierskap og nasjonalt utformede strategier vil være avgjørende viktig for å lykkes med REDD. Det internasjonale samfunn må sørge for at støtten til dette arbeidet er så enhetlig, koordinert og effektiv som mulig. En del sentrale elementer for innsatsen skisseres nedenfor. For noen land er et eller flere viktige elementer allerede på plass, for andre ingen. Strategiene og fokus for implementeringen må variere deretter, men det må være en forutsetning for REDD-samarbeidet at en nasjonal strategi fastlegges og implementeres innenfor internasjonalt akseptable rammer.

Et avgjørende viktig element er at disse strategiene utformes gjennom en bred og inkluderende prosess, der alle sentrale aktører får mulighet til å bidra. Videre er det viktig at alle som kan ha innflytelse på og interesser i redusert avskoging og skogforringelse trekkes inn i utarbeidingen av

slike strategier, slik at alle komparative fortrinn utnyttes. Dette kan for eksempel gjelde urfolksgrupper, multilaterale organisasjoner, frivillige organisasjoner og andre sivilsamfunnsgrupper, samt også skogindustri, olje- og mineralutvinning, plantasjejordbruk med mer.

-Konkrete forhold som må ivaretas er blant annet:

- etablering av system for overvåking av skogdekke og –kvalitet, for innsamling av data om karbonvolumer i landets skoger og for rapportering om utslippsnivåer fra avskoging og skogforringelse;
- ivaretagelse av bærekraftig utvikling, herunder økonomisk og sosial utvikling for den berørte befolkningen, biologisk mangfold og lokal-/urbefolkningens rettigheter;
- etablering av systemer og nasjonale planer for å hindre lekkasje og sikre varige resultater;
- grundige analyser av drivkreftene bak avskoging og skogforringelse, og hvordan disse best kan håndteres;
- institusjons- og kapasitetsbygging hos nasjonale og lokale myndigheter, inklusive tiltak mot korrupsjon og for økt innsyn i skog- og arealforvaltningen;
- mekanismer for kompensasjon for økosystemtjenester;
- fastlegging av nødvendige juridiske, administrative og økonomiske rammer for ansvarlig og bærekraftig skog- og arealforvaltning, og kapasitet til å sørge for at disse overholdes;
- kostnadseffektivitet (størst mulig utslippsreduksjoner per krone).

Miljøverndepartementet arbeider med et grunnlagsdokument for vurderinger av nasjonale REDD-strategier, som vil bli offentlig tilgjengelig når det er ferdigstilt.

Prosjektportefølje:

Følgende kanaler/prosjekter er etablert eller vil bli etablert i løpet av 2009:

1.Multilaterale kanaler

Skal kampen mot klimagassutslipp fra avskoging og skogforringelse lykkes, må flere og større aktører enn Norge på banen. Vårt beste bidrag er å bidra til en velfungerende internasjonal arkitektur som gjør innsatsen effektiv og troverdig. Dette har verdi i seg selv, og kan i tillegg være en katalysator for andre land til å bidra. Det er derfor blitt lagt stor vekt på at de relevante internasjonale aktører skal arbeide mest mulig integrert, og at gode mekanismer etableres for å sikre effektivt samarbeid og reell koordinering.

Den norske politikken for å sikre en samlet internasjonal respons ser foreløpig ut til å bidra til at utviklingen går i riktig retning. De relevante FN-enheter samarbeider tett gjennom UN Collaborative Program on Reduced Emissions from Deforestation and Forest Degradation (UN-REDD). Samtidig har FN-systemet, Verdensbanken og Den afrikanske utviklingsbanken startet prosesser for å klargjøre mulighetene for gjensidig deltakelse i styrene i relevante fond.

-Arbeid gjennom FN-systemet

FN har etablert UN REDD programmet for å koordinere UNEP, UNDP og FAOs innsats på dette området, og for å bringe sammen REDD-relaterte aktiviteter i resten av FN-systemet. Det er opprettet et UN-REDD Fund som kanal for finansiering av denne innsatsen. FN-organisasjonene deler Norges syn på behovet for å koordinere det internasjonale arbeidet, og har derfor invitert Verdensbanken til å sitte i styret for UN REDD Fund, og vil også søke å koordinere sitt arbeid med banken på landnivå. Andre aktører, som NGOer, representanter for urfolk og olje- og mineralindustri med stor innflytelse på avskoging og skogforringelse vil bli aktivt involvert i arbeidet. Et UN REDD sekretariat er under etablering i Geneve.

Fase 1 for UN REDD-programmet sikter mot å utvikle og forankre nasjonale strategier, etablere systemer for overvåkning av skog, innsamling av data om karbonvolumer i landets skoger og rapportering på utslippsnivåer, samt generell administrativ kapasitetsbygging i et antall pilotland (Bolivia, Den demokratiske republikken Kongo, Indonesia, Panama, Papua Ny Guinea, Paraguay, Tanzania, Vietnam og Zambia).

For raskt å komme i gang med UN REDDs innsats, har Norge besluttet å fullfinansiere første fase i arbeidet med omkring 50 millioner USD. I de senere faser vil imidlertid også flere givere måtte bidra. Å være katalysator for slike bidrag er en viktig målsetting for Norge. Dersom resultatene av fase 1 er positive, vil Norge kanalisere betydelig større ressurser gjennom UN REDD, og etablere UN REDD som en hovedkanal for innsats for reduserte utslipp fra avskoging og skogforringelse. I senere faser vil den norske innsatsen måtte kanaliseres mot et mindre antall land, og andre givere vil derfor aktivt oppfordres til å bidra.

-Innsats gjennom Verdensbanken

Verdensbanken har etablert Forest Carbon Partnership Facility (FCPF) for å bistå utviklingsland i deres innsats for å redusere utslipp fra avskoging og skogforringelse. FCPF har to hovedaktiviteter. Den første er å bidra til kapasitetsbygging for REDD i de deltakende utviklingslandene. Den andre aktiviteten er å teste ut, i relativt liten skala, systemer for resultatbaserte insentivsystemer i enkelte pilotland. En sentral funksjon for FCPF til nå har vært å identifisere tropiske skoglands behov for støtte i å forberede seg på å kunne delta i et framtidig system for kompensasjon for utslippsreduksjoner. Norge har allerede bidratt til dette arbeidet med 40 millioner USD.

Verdensbanken arbeider også med utvikling av et Forest Investment Program, som skal gjennomføre investeringer for å støtte arbeidet med å redusere avskoging og skogforringelse. Når fondets rammer og mekanismene for samordning mot annen internasjonal innsats er fastlagt, vil et eventuelt norsk bidrag bli vurdert. Det vil i vurderingen bli lagt stor vekt på i hvilken grad fondets arbeid kan være komplementært til FNs arbeid, slik at de to kan virke gjensidig styrkende, samt på interessen for et slikt fond blant relevante mottagerland. De samme spørsmålene vil være avgjørende hva angår spørsmålet om ytterligere støtte til FCPF. Dersom utformingen er akseptabel, har Norge indikert et mulig bidrag på opp til 50 millioner USD.

-Innsats gjennom de regionale utviklingsbankene

Gjennom den afrikanske utviklingsbanken (AfDB) er det etablert et fond for vern og bærekraftig forvaltning av Kongobassengets skogområder (Congo Basin Forest Fund, CBFF). Fondet vil

samarbeide tett med myndigheter, internasjonale givere, frivillige organisasjoner og privat sektor, og støtte aktiviteter som kan bidra til nasjonal og lokal kapasitet og kompetanse for bærekraftig skogforvaltning. Norge har, i likhet med fondets initiativtaker Storbritannia, annonsert et bidrag på 500 mill. kroner til CBFF i perioden 2008-2010.

CBFFs arbeid vil bli koordinert mot FNs og Verdensbankens innsats, samt mot gjennomføringen av nasjonale REDD-strategier.

2. Bilaterale programmer

I all hovedsak vil bilaterale kanaler benyttes kun i land der det også gjennomføres multilaterale initiativer og/eller flergiversamarbeid slik at den nødvendige kapasitet er på plass/er i ferd med å bygges opp. Imidlertid finnes det unntak. Disse kan i hovedsak begrunnes med to forhold: Det ene er situasjoner der det nasjonale arbeidet er kommet så langt at Norge allerede fra begynnelsen av kan gå inn med resultatbasert støtte til implementeringen av en etablert strategi; det andre er land der Norge har lang og bred erfaring fra utviklings samarbeid innen naturressursforvaltning, og som også har iverksatt et internasjonalt støttet REDD-arbeid. Brasil er et eksempel på førstnevnte, Tanzania på sistnevnte.

-Brasil

Brasil er verdens største tropiske skogland, og 30 prosent av verdens gjenværende regnskog befinner seg i landet. En høy avskogingsrate har vært et stort problem i Brasil i mange år, og står alene for nær halvparten av all tropisk avskoging. Samtidig er Brasil et av de land som er kommet lengst i å ta problematikken på alvor. I 2004 lanserte myndighetene PPCDAM, et interministerielt program for å redusere avskogningen i Amazonasregionen. Dette er en handlingsplan for forebygging av og kontroll over avskogingen i Amazonas og fokuserer på jordbruk og områdeplanleggig, måling og kontroll over avskogingen og fremming av bærekraftige aktiviteter. Programmet har oppnådd betydelige resultater de siste årene og Brasil har satt av store finansielle og menneskelige ressurser til videre gjennomføring av det.

Den brasilianske regjeringen intensiverte ytterligere innsatsen mot avskoging når den åpnet for ekstern støtte til arbeidet gjennom etableringen av Amazonas-fondet. Fondet skal finansiere aktiviteter som støtter opp under de brasilianske myndigheters innsats mot avskoging - i overensstemmelse med PPCDAM og Planen for et bærekraftig Amazonas; PAS. På brasiliansk initiativ er det etablert en resultatbasert tilnærming til bidrag til fondet, slik at omfanget av bidrag som søkes, er direkte relatert til reduksjoner i avskogningen relativt til et historisk referansenivå.

Referansenivået revideres hvert femte år.

I 2008 lanserte Brasil en nasjonal klimaplan der landet ytterligere understreker sin vilje til å takle klimaforhandlingene, gjennom å etablere ambisiøse mål for å redusere avskogingen fram mot 2017.

Norge vil gå inn med signifikant støtte til Amazonas-fondet, med 700 millioner for 2008 og 2009. De årlige bidragene for årene fremover vil – i tråd med den brasilianske tilnærmingen – variere avhengig av resultatene som oppnås i form av redusert avskoging.

Norges bidrag til Amazonas-fondet vil være del av et bredere anlagt samarbeid med Brasil innenfor klimapolitikken. Samarbeidet, som ble stadfestet av president Lula og statsminister Stoltenberg

under Stoltenbergs Brasil-besøk i september 2008, omfatter – i tillegg til støtten til Amazonas-fondet – en systematisk klima- og skogpolitisk dialog. Det vil også bli samarbeid om de tekniske utfordringer knyttet til overvåkning, rapportering og verifisering – også i form av støtte til tredjeland- og samarbeid om å identifisere CDM-prosjekter i Brasil av interesse for norske investorer.

-Tanzania

Norge vil – sammen med UN REDD – støtte utvikling og gjennomføring av en nasjonal strategi for REDD i Tanzania med 500 millioner kroner fordelt over 5 år. Det samarbeides tett med andre internasjonale aktører, spesielt hva angår strategiutforming, kapasitetsbygging og etablering av systemer for overvåkning, analyse, rapportering og verifisering av skogarealer, karboninnholdet i skog og endringer i disse.

3. Støtte til og samarbeid med norske og internasjonale kompetansemiljøer og frivillige organisasjoner

Arbeidet for å redusere klimagassutslipp fra avskogning og skogforringelse er fremdeles i støpeskjeen. Utfordringene er mange og risikoen betydelig. Økte kunnskaper om feltet er viktig, og det vil derfor bli gitt støtte til utstrakt forsknings- og utviklingsvirksomhet innen relevante delområder. Det er videre et betydelig behov for å søke nye, innovative tilnærminger til saksfeltet. På denne bakgrunn vil det etableres ordninger for bevilgninger til forskning og utvikling og prosjekter utført av henholdsvis kunnskapsinstitusjoner og frivillige organisasjoner.

Søknadene vil bli vurdert på basis av et sett med miljø- og bistandsfaglige kriterier, der hovedvekt skal legges på at prosjektene må understøtte nasjonale REDD-strategier i land som har etablert slike, samt på prosjektenes potensial for å utvikle nyskapende løsninger. Dersom disse viser seg å fungere etter hensikten, kan de deretter implementeres i større skala. Prosjekter med fokus på urfolk og lokalsamfunns rolle i overvåkning og forvaltning av et mer bærekraftig skogbruk, og innovative finansieringsmekanismer, herunder kompensasjon for økosystemtjenester, er mulige eksempler. Det vil også bli gitt støtte til utviklingslands deltagelse i sentrale internasjonale prosesser, seminarer, konferanser med mer i arbeidet for å redusere klimagassutslipp fra avskogning og skogforringelse.

I tillegg er det inngått strategiske partnerskap med utvalgte NGOer og kunnskapsmiljøer. Målet med dette vil delvis være løsningsutvikling samt å bidra til systematisk formidling og debatt rundt behovet for et nytt klimaregime og for å inkludere skog i dette.

Bevilgningen til ovennevnte vil administreres av Norad, og søknader om støtte som ikke faller inn under de multi- eller bilaterale kanalene skissert ovenfor, skal sendes til [Norad](#).

-Ytterligere prosjektutvikling

I utgangspunktet vil midlene bli kanalisert gjennom multilaterale kanaler, med enkelte unntak som beskrevet ovenfor. Det vil bli vurdert bidrag til finansieringsmekanismen for miljøkonvensjonene (GEF) i den grad dette får plass relevante programmer. Norge vil også støtte, med begrensede midler, et initiativ som er under etablering av Den internasjonale organisasjonen for tropisk tømmer (ITTO).

Organisering og medarbeidere:

For å gjennomføre statsministerens initiativ ble det nedsatt en prosjektgruppe i Miljøverndepartementet, i Avdeling for forurensningssaker, Seksjon for klima og energi. Prosjektet jobber tett med Utenriksdepartementet og andre relevante departementer, og søker å trekke på kompetansen på klima- og skogområdet i multilaterale organisasjoner, NGOer og forskningsmiljøer. Det er nedsatt en bredt sammensatt interdepartemental samordningsgruppe for prosjektet.

Klima- og skogprosjektet består av følgende medarbeidere:

- Ambassadør og spesialrådgiver **Hans Brattskar** (hans.brattskar@md.dep.no; kontortelefon: +47 22 24 58 71) leder prosjektet.
- Seniorrådgiver **Leif John Fosse** (leif-john.fosse@md.dep.no; kontortelefon +47 22 24 59 13, mobiltelefon +47 91 79 34 96) har geografisk ansvar for Sørøst-Asia og tematisk for programdesign, nasjonale strategier, betaling for økosystemtjenester, styresett, urfolk og lokalsamfunns rettigheter.
- Seniorrådgiver **Marte Nordseth** (marte.nordseth@md.dep.no; kontortelefon + 47 22 24 57 50, mobiltelefon +47 90 77 16 68) er ansvarlig for prosjektets arbeid i Latin-Amerika – spesielt Brasil, og grensesnittet mot klimaforhandlingene.
- Seniorrådgiver **Inger Gerd Næss** (inger-gerd.nass@md.dep.no; kontortelefon +47 22 24 58 88; mobiltelefon +47 48 11 76 49) har et særlig ansvar for å ivareta bistands- og utviklingsaspekter i Klima og skogprosjektet og i de ulike tiltak som vil bli støttet. Hun har et geografisk ansvar for samarbeidet med afrikanske land, spesielt Kongobassenget, hvilket bl.a. innebærer tett kontakt med den afrikanske utviklingsbanken.
- Seniorrådgiver **Per Fredrik Ilsaas Pharo** (per-fredrik-ilsaas.pharo@md.dep.no; kontortelefon +47 22 24 58 43; mobiltelefon +47 93 04 61 84) er prosjektets nestleder. Han har i tillegg ansvar for løpende problemløsning og koordinering, samt Norges rolle i utviklingen av den internasjonale REDD-arkitekturen, herunder Norges finansiering av og relasjoner til UN REDD og Verdensbankens FCPF og FIP. Han har også ansvaret for prosesser mot regjering og storting, herunder budsjettspørsmål.
- Seniorrådgiver **Andreas Tveteraas** (andreas.tveteraas@md.dep.no; kontortelefon +47 22 24 58 97; mobiltelefon +47 40 84 14 21) har ansvaret for skogfaglige forhold, overvåking av skog og klimagasser og kontakt med relevante forskningsmiljøer.
- Førstekonsulent **Gry Asp Solstad** (gry-asp.solstad@md.dep.no; kontortelefon + 47 22 24 59 55; mobiltelefon +47 41 16 45 93) har ansvaret for forholdet til frivillige organisasjoner, media og informasjon.

I tillegg er spesialrådgiver Jan Abrahamsen (skogfaglige spørsmål og miljøfaglige vurderinger av prosjekter) tilknyttet prosjektet og fra forhandlingsdelegasjonen bistår dessuten Hanne Bjurstrøm (Miljøverndepartementet, forhandlingsleder), Håvard Toresen (Miljøverndepartementet) og Audun Rosland (SFT)